

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL :

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

In fața alegerilor

Să ne lipim de oamenii și de candidații pe cari îi cunoaștem și am trăit împreună și la bine și la rău

Maiestatea Sa Regele țării a crezut că trebuie să ne înfățișăm iarăși cu toții în fața urnelor de votare. În ziua de 17 Iulie vor vota cetățenii cari au împlinit 21 de ani, pentru alegerea celor ce ne vor reprezenta în casa de sfat a țării. Atunci se vor alege deputații, iar mai târziu senatorii sau sfințicii mai bătrâni ai nației. Regele vrea să cunoască voința tuturor celor ce poartă poverile și în această țară cu sudorile și cu sângele lor. Alegerile sunt deci o probă dintre celea mai însemnate și mai pline de răspundere. Dela ele atârna soarta noastră din zilele viitoare.

Este o vorbă înțeleaptă din bătrâni, care spune, că *precum îți vei săra, așa vei mânca*. Așa și cu alegerile. Cum le vom face, așa vom trăi până la altă întrebare a nației.

Se cade deci, să chibzuim foarte adânc ce facem și cum alegem? E vorba de însași pielea noastră cum se zice, adică de fericirea sau de prăbușirea noastră în și mai mari dureri și necazuri. Totul atârna dela noi. Dacă vom ști alege bine, bine ne va merge, iar dacă vom da greș, durerile și necazurile ni-se vor prelungi cu doi-trei ani, sau și cu mai mult.

Cum se fac alegerile, știm cu toții. Știm mai ales ce este înainte de înfățișarea la urne. Satele și orașele sunt năpădite de peștorii de mandate cari răsar din toate părțile ca ciupercile după ploile verii. Toți vin cu brațele întinse, toți au buzele pline de zimbete prietenești și de făgăduieli. Mai rar atâta dragoste și prietinie ca în timpul alegerilor. Oameni pe cari nu i-ai mai văzut niciodată coboară cu pași îngerești din automobile strălucitoare și-ți întind mâna albă, fără să le pese de mirosul de balegă ori de cojoc de oale. Îți intră în casă, îți bat copiii pe umăr și fac închinăciuni și'n fața babelor scorojite. Numai votul să iasă și să făgăduiești că mergi cu partidul cutare sau cutare.

Toți trepădușii sunt cu raul pe buze. Dacă le dai nădejde de vot, vei fi ca mâne în sânul lui Avram. Nu te mai plouă, nu te mai ninge. Colacii vor fi pe garduri și mierea va curge părâu. Prin comune nu vor mai fi decât primari și consilleri comunali. Și purcarul satului va fi domn, ori funcționar cu buget. Așa făgăduiesc peștorii.

Noi trebuie să știm însă, că la alegeri multe se spun și multe să făgăduiesc. Și mai trebuie să știm, că atunci nu toate sunt cu lapte câte se spun. Gura spune, gura tăgăduiește, că așa-i obiceiul între muritorii.

Insă când e vorba la darea de vot, la apăsarea ștampilei pe un semn sau altul, bine să ne dăm seama ce facem. Mai întâi de toate să știm, că ceice se ating de legea noastră creștinească, cei ce vorbesc în doi peri de Dumnezeu și de sfânta evanghelie, cei ce trec pe lângă biserică fără să-și ridice pălăria cel ce hulesc pe slujitorii altarelor cari ne-au botezat și ne-au încreștinat, acela nu sunt nici binevoitorii noștri, nici ai țării. Unii ca aceștia sunt păgâni, mai mult sau mai puțin mărturisii, și locul lor nu este în parlament ci în pusturile nebotezate ale Africei sau Asiei.

Și iarăși, cei ce hulesc țara, cei ce îndeamnă la nesupunere față de legi, cei ce își bat joc de datinele și de obiceiurile noastre din bătrâni, nu sunt vrednici de voturile noastre. Căci aceștia sunt simbriași ai străinilor cari vreau să ne surpe țara și neamul. Unora ca aceștia să le întorcem spatele și să-i arătăm jandarmilor.

Votul nostru să-l dăm celor pe cari îi cunoaștem, celor cu cari am trăit și trăim împreună, celor la cari le cunoaștem părinții și frații, le cunoaștem neamurile, le cunoaștem morții și viii. Cel cu care ai suferit împreună, cu care ai luptat alături, cu care ai împărțit și bucuriile și durerile de când ști și de când ai pomenit, acela este omul tău. Unul care are rădăcini alături de tine, care are casă și masă lângă colibuța ta, acela mai bine îți știe durerile și necazurile și te va ajuta, chiar și numai ca să nu roșască în vremea când îl întâlnești și îi dai binețe. Deputat și senator însemnează o bucătică din sufletul și din inima ta, din casa și din durerile tale. Fiecare candidat să râvnească să se aleagă acolo, unde a muncit și unde asudă, în văzul celor ce-l cunosc și-l știu cine este. Asta nu însemnează să ne trudim a trimite la parlament oameni fără învățătură, fără istețimea vremii și a lumii. Să meargă acolo oamenii cu învățătură cari au răsărit dintre noi sau pentru cari stau buni copiii, frații și oamenii noștri. Numai aceștia vor ști duce în casa țării sufletele și inimile noastre.

Mai presus de toate să fim însă oameni de pace, să nu ne luțim sângele prin vorbe și flecăreli, să nu ne punem în potriiva legilor și a rândulellor; să dovedim țării și lumii că suntem popor de ordine care știe ce însemnează a vota și a-și făuri viitorul.

Intâia împărtașanie a copiilor din Băița

La poalele Bihariei, la izvoarele Crișului, se găsește aceasta mică comună, care înainte cu 25—30 de ani a avut o viață destul de înfloritoare, mizeria și sărăcia ne fiind cunoscute.

Situația însă s'a schimbat. Minele s'au sistat și, în locul orașelului de minieri, s'a făcut la Băița, sătulețul de azi. Aici trăiește un popor sărac căci numai cu mare greu își poate câștiga pâinea cea de toate zilele, dar mult mai bogat în cele sufletești, deși criza e mare și mai bine de 25—30 de familii în cursul iernei au fost trei patru zile fără pâine. Bunul Dumnezeu s'a îngrijit ca acești locuitori să aibă în cursul acestui an mai multe bucurii ca de altă dată. Una dintre aceste bucurii a fost serbarea din 22 Maiu a. c. Atunci s'a făcut intâia mărturisire și cuminecare alor 12 copii. Dar fiindcă și ceilalți copii au avut trebuință de o pregătire bazată, preotul local părintele Șaitoș i-a pregătit pe copii timp de 5 săptămâni în fiecare zi câte o oră. În cea din urmă săptămână în fiecare seară li-s'a ținut câte o predică. Rezultatul a fost peste așteptare. Părinții au înțeles strădania preotului lor și și-au trimis copiii foarte regulat la orele de caticheză. După o așa pregătire nu e mirare dacă copiii au așteptat cu așa mare dor să vină Isus în sufletul lor. Fetitele toate au fost îmbrăcate în haine albe cu văl de mireasă, iar băieții toți cu flori albe în piept.

La ora 10 au intrat copiii în biserică, așezându-se în rânduri de câte 4 înaintea altarului. Biserica s'a umplut de părinți cari cu lacrimi de bucurie în ochi se bucurau de vederea fiilor lor.

Înainte de Sf. Împărtașanie li-s'a spus o predică de părintele Șaitoș, au făcut o mărturisire de credință și corul cântând cântarea „Noi vrem pe Domnul“, Isus s'a coborât în sufletele nevinovate, ca să ia în stăpânire pe aceia pe cari așa de mult i-a iubit și cărora le-a promis împărăția cerului.

După Sf. Liturghie senatul bisericesc, în frunte cu harnicii curatori Stanciu Simion și Faur Nicolae, au servit copiilor un dejun, fiind invitați la acest dejun toți copiii câți au fost la biserică, cam 90—100 la număr.

La Inserat s'a făcut închinarea copiilor P. F. Maria și, ca semn, au depus la icoana P. F. M. buchete de flori. Ziua de 22 Maiu va rămâne neștearsă în inimile acelor cari au avut fericita ocaziune să vadă aceasta frumoasă serbare. Iată ce poate o muncă dezinteresată făcută din dragoste față de Dumnezeu și pentru mai mare mărirea lui Dumnezeu.

Băița, la 7 Iunie 1932.

Rogge Carol
subnotar.

Feriți-vă de învățăturile adventiștilor de ziua a șaptea

Credinciosul Horga Ioan din comuna Ocnia de Câmpie, — fost multă vreme adventist de ziua a șaptea și chiar casier al comunității adventiste, de curând întors la biserica cea adevărată, — ne trimite o scrisoare lungă, în care ne arată toate răutățile adventiștilor și mai ales lăcomia lor după bani cea peste măsură de mare. Din aceasta scrisoare dăm câteva părți, ca cetitorii noștri să-și dea seama, ce mari înșelători sunt acești rătăciți:

Aproape întreagă comuna noastră a fost să se prăpădească. A venit adecă din Rusia un om, care a fost prizonier de războiu vreo 4 ani, unul cu numele Sava Ioan, care a început să vorbească rău de biserica noastră și să îndemne oamenii, ca să se facă adventiști de ziua a șaptea.

Văzând neamurile și surorile lui, ce fel de învățături a adus din Rusia, s'au supărat foarte mult și au început să țină posturi și rugăciuni, ca Dumnezeu să-l schimbe mintea. Dar Dumnezeu se vede că altfel a hotărât și Sava Ioan și-a aflat în sat vreo 40 de tovarăși, cari s'au făcut adventiști.

Indatăce au fost atât de mulți, au venit în sat mai mulți sași, unguri și nemți, cari au spus, că sunt predicatori, și au început să le ceară bani din greu, dare bisericească.

Iată ce sarcini le-au cerut: 1. Toți adventiștii trebuie să dea a zecea parte din câștigul lor predicatorilor. 2. În fiecare Sâmbătă câte 3—5 Lei. 4. Daruri tot la a 13-a Sâmbătă, câte 5—6 Lei. 4. Daruri de ziua întâie a săptămânii, tot la fel. 5. Daruri pentru misionari. 6. Daruri de reviste, toamna, câte 20—30 Lei. 7. Darurile zilelor de rugăciune, tot așa. 8. Zecime casei de ajutor, tot așa. 9. Tot întâiul născut să-l dai lor: vișelul, mielul, iedul, oul, puilul și așa mai departe, iar toamna tot ce câștigă omul într'o săptămână.

Văzând că acești predicatori numai după bani umblă, le-am arătat ceea ce spune sf. Pavel la Filipeni 3, 17—19: „Fiți următori mie, fraților, și să vă uitați la cei așa umblă precum ne aveți pe noi de pildă. Căci sunt mulți de cari de multe ori am grăit vouă, iară acum și plângând grălesc, cari umblă ca vrăjmași ai crucii lui Hristos; al căror sfârșit este pierirea, al căror Dumnezeu este pântecel; și mărirea lor e întru rușinea lor, cari cele pământeste gândesc“. Atunci predicatorul s'a infuriat și a zis: „Tu prea multe știi, noi n'avem lipsă de oameni așa cuminți ca tine. Ieși dintre noi!“

Atunci i-am citat din sf. evanghelist Matei 12, 34: „Pui de vipere, cum puteți grăi cele bune, fiind răi, căci din prisosința inimii grăiește gura?“ Ieșind din adunare am mai adaus din Luca 12, 2: „Nimica nu este acoperit, care să nu se descopere; nici ascuns, care să nu se știe“.

Fraților, feriți-vă de sectele care-s contra lui Hristos și contra bisericii și contra statului acestuia, și sunt asemenea râiei pe trupurile și pe sufletele noastre, și ne mănă de vii, și ne gată și averile. Și apoi să mai știți, că toți conducătorii lor sunt străini: Unguri, Nemți, Sași, Americani.

Și să mai știți, fraților, că în comuna Ocnia a murit anii trecuți o femeie adventistă, numită Anica Lup. Când au dus-o la cimitir, fără preot și fără predicator, a venit o vreme grea, cu vânt și cu ghiață și cu furtună mare, încât toată comuna era gata să se prăpădească, iară mortul a rămas în drum, că n'au mai putut-o duce oamenii, până n'a trecut furtuna. Eu sunt de părerea, că Dumnezeu a nume a trimis această furtună ca din senin, tocmai pe vremea acelei îngropăciuni, ca să-și arete mânia față de adventiști.

Fraților, feriți-vă de secte și de predicatorii lor, că nu vă caută pe voi să vă mântuiască, ci caută averile și pungile voastre, după cum spune sf. Petru în epistola sa catolică a doua: „Și au fost și proroci mincinoși în popor, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, cari vor băga crezuri pierzătoare și se vor lepăda de Stăpânul celce i-a răscumpărat, adunându-și lor grabnică perire. Și mulți vor merge în urma nerușinării lor, prin cari se va huli calea adevărului din lăcomie; și cu cuvintele lor amăgitoare vă vor vâna pe voi, a căror judecată, încă de mult pusă, nu zăbovește și pierderea lor nu doarme“ (3, 1—3).

De pe Valea Secașului

Poporul cere învățătură și cărți

Intr'una din Duminecile, trecute cum stăteam și vorbiam cu mai mulți consăteni în mijlocul comunei noastre Biseni, unul din ei îmi pune întrebarea: Au fost pela noi, domnule învățător, anii trecuți, niște domni din Blaj; spuneau că sunt dela »Astra«, ne-au vorbit așa de frumos; așa de bine ne-am înțeles cu ei, de ce nu mai vin?? Acei domni nu făceau politică, nu ne făgăduiau marea cu sarea, ci ne învățau lucruri folositoare. Ne-au dat și cărți frumoase. Ce bine ne-am despărțit și cât de frumos a fost atunci! Nouă de astfel de domni ne este foarte drag și vrem să-i vedem cât mai des în mijlocul nostru.

Rugăm »Despărțământul Astei din Blaj« să nu ne uite. Este dorit d. Prof. Lupeanu-Melin care place atât de mult »Săcășenilor«*).

Starea sămănăturilor

Sămănăturile de pe »Valea-Secașului« promit o roadă ca nici când.

Grânele, în special se arată mai bine. Răceala din ultimul timp se vede că le-a ajutat mult, fiind înspicate, înflorite și mult crescute.

*) Despărțământul »Astra« nu uită poporul, dar în sărăcia de astăzi nu mai are fonduri să plătească cărăușii în comune depărtate. Să nădăjduim că spre toamnă vor veni zile mai bune și atunci ne vom revede cu drag.

Viața în marile orașe

Vara, în toțul muncii câmpului, satele sunt pustii de oameni. Abia moșnegii și copiii rămân la vatră; ceialalți sunt afară la sapă la coasă, ori la fân. Nu tot așa și în orașele celea mari. Acolo viața nu se astâmpără nici vara. Oamenii aleargă după treburi și după bucătura de pâine.

Chipul nostru înfățișază o vedere din orașul Madrid din Spania. În față se vede un polițist cum conduce un domnișor care, pe semne, o fi fluerat ... în biserică.

Cucuruzele din cauza ploilor din primăvară sunt puțin întârziate și a mai ajutat la întârziere și răceala ce-a fost și este, dar totuși sunt săpate de-odată și s'a început sapa de-a doua.

Fânațele arată un cosit ca rare-ori, și locuitorii așteaptă cu nerăbdare să-le poată ridica.

Viile, cu puțină grijă față de alți ani, au fost bine ținute până azi și se arată și la ele mult rod.

Se muncește din noapte în noapte, ieșind la câmp cu mic cu mare, satele rămânând peste zi aproape pustii.

I. Pascu.

Conferință în cadrele Agrului la Beiuș

Sâmbătă 21 Mai e. ora 4 d. m. Dl prof. Iosif Frollo dela București, a ținut o frumoasă cuvântare la internatul de fete, despre „frontul unic de rugăciune“ adică, realizarea celei din urmă dorințe alui Isus: unirea tuturor creștinilor.

Seara la ora 9 a vorbit despre „minunea din Lourdes“ într'o conferință însoțită de proiecțiuni. Un public numeros s'a adunat în sala de gimnastică a liceului de băieți. Cu toții am trăit o oră de deosebită înălțare sufletească. Ne-a expus, într'o limbă românească aleasă și frumoasă, istoricul aparițiilor și al pelerinajelor cu corțejiul lor de vindecări peste fire și cu minunatele treziri la cucernicie ale celor ce se adună acolo. Ne-a amintit și de „biroul constatării medicale“, unde au trecut sute și mii de medici — chiar și mecredincioși — ceea ce întărește și mai mult adevărătatea minunilor.

Dl prof. I. Frollo, prin frumoasa și bogata DSale conferință, ne-a făcut să simțim parcă mai ușoare neajunsurile în cari ne zbatem și să sperăm că aceea Nepetată Fecioară, care odinioară a condus pe Bernadetta la stâncă, spre a-i arăta izvorul făcător de minuni, se va îndura și de noi și ne va conduce spre bine.

Am dori ca să avem ocazie cât mai des să ascultăm astfel de conferințe instructive și înălțătoare.

Ziua următoare Dl prof. I. Frollo a plecat la Oradea, unde a ținut altă conferință la teatrul Regina Maria, în cadrele Reuniunii Mariane și ale Astrului.

P. Reni

„Meserie“ primejdioasă. Jandarmii din Abrud au pus mâna pe-o tovarășie de falsificatori de bani, în fruntea căroră stetea Petru Coroiu din Cărpiniș și Ion Teoc Dumitru din Câmpeni. Ei „făceau“ bani de câte 2, 5 și 20 lei. Acum zac la răcoare, lângă „hărdăul varmaghel“ și blastămă meseria care se apucaseră.

A căzut în apă și s'a înecat. În ziua de 12 Iunie 1932 mergând pe șosea prin comuna Valea Ierii tânăra Maria Florea suferind de epilepsie (amețeală), a picat în apă și s'a înecat. Cadavrul a fost găsit de tânărul Marc Trăian, care a încunoștințat postul de jandarmi din localitate. Cercetându-se cazul de șeful postului din loc, jand. plutoner Păculea Aurel, Parchetul din Turda a dat voie să se înmormânteze cadavrul.

Celea mai mari orașe din lume. Cel mai mare oraș din lume este *New-York*, având aproape 10 milioane locuitori (9.800.000), mai mulți ca jumătate locuitorii României și mai mulți ca toți locuitorii Ungariei la un loc. Al doilea oraș este Londra, capitala Angliei, cu peste 8 milioane locuitori. Al treilea este Parisul cu peste 4 milioane, al patrulea Berlinul tot cu 4 milioane apoi Shanghai din China cu peste 3 milioane. În toată lumea sunt 29 orașe, cari au peste un milion de locuitori. Orașul nostru București este al 44 lea după mărime, în toată lumea.

S'a spânzurat pentru datorii. În comuna Ațel din jud. Târnava Mare, sasul Kremmer Ioan a fost găsit spânzurat în grajdul curții sale. Ai casei cred că nenorocitul și-a pus ștreangul în gât din pricina unor datorii de cari nu putea să se scape nicicum. Iar Sașii, când ajung la ananghie, cad foarte ușor în boala spânzurătorii. Sunt slabi de înger la necaz. Rea boală, care nu se poate vindeca decât cu credință tare.

A murit baronul dela Hususău. Baronul Szentkeresztli Gheorghe din Valealungă, moșneag de 92 ani, s'a călătorit la străbunii săi în ziua de 17 Iunie și a fost înmormântat în 19 Iunie. În lumea românească baronul dela Hususău a trăit retras în coșteiuul său, împăcat cu soarta și cu oamenii, aproape uitat. În ținutul Târnavelor nu știm să mai fi rămas alt baron sau grof din vechea lume de boeri unguri.

Un tigru pe străzile unui oraș. În orașul Târgu-Mureș se află de mai mult timp un circus mare. Acesta are aproape tot felul de animale sălbatice. Miercuri dimineața unul dintre oamenii circului s'a dus să dea de mâncare tigrului. Tigru s'a folosit de o mică nevăgare de seamă a îngrijitorului și a ieșit din cușca lui luând-o la fugă prin oraș. În calea lui a întâlnit un câine după care s'a luat. Câinele a fugit până la casa stăpânului său și aici pe fereastră a sărit în casă. Tigru a volt să între după câine, dar cum fereasta era cu gratii, el fiind mare, n'a putut intra ci s'a înșepenit acolo. Atunci oamenii dela circ și polișii l-au putut prinde și duce înapoi la cușca lui. Nenorocul mare a fost că fiara sălbatică nu s'a aruncat asupra oamenilor, și că a putut fi prins fără să omoare pe cineva sau să fi fugit în pădure.

A murit din mușcătură de șarpe. Un sătean cu numele Ioan Chimu din Jabența de lângă Reghin, dormind afară în câmp a fost mușcat de un șarpe și i-s'a făcut foarte rău. Durerile crescându-i tot mai mult, bietul om s'a arătat unui doctor vestit, care n'a mai putut însă ajuta nimic și cel mușcat de veninoasa târâtoare a murit a doua zi, în chinuri gro-

zave. Asemenea șerpi, cari se numesc vipere, trăiesc mai ales pe sub munți și sunt foarte răi. Se cunosc ușor că n'au coadă lungă, de aceea poporul le zice „șerpi scurți”. Cei mușcați trebuie să se arete doctorului foarte curând, în timp de 1—2 ceasuri. Și până atunci, să bea rachuri tari.

Candidații reușiți la examenul de capacitate ținut la școala normală de băieți din Blaj. 1. Cristea Ioachim, Ciunga jud. Alba; 2. Cibu Romul, Dala Română j. Alba; 3. Poșa Solomon, Pânade j. T.-Mică; 4. Căța Vasile, Dănești j. Satu Mare; 5. Timișan Petru, Uricani j. Hunedoara; 6. Silaghi Alexandru, Dindești j. Sălaj; 7. Lața Vasile, Lunca j. T.-Mică; 8. Ionaș Ioan, Suseni j. Mureș; 9. Horșia Ioan, Sânmiclăuș j. T.-Mică; 10. Baia Laurean, Bahnea j. T.-Mică; 11. Crișan Ștefan, Băgău j. Alba; 12. Groza Marcu, Bia j. T.-Mică; 13. Cristian Nicolae, Netotu j. Făgăraș; 14. Rusu Ermil, Gusu j. Sibiu; 15. Zehan E. Liviu, Fărău j. Alba; 16. Barna Cornel, Mihalj j. Alba; 17. Vintilă Teodor, Sâncel j. T.-Mică; 18. Bretolu Gligor, Teiuș j. Alba; 19. Chețian Emil, Frata j. Cluj; 20. Cristea Ion, Veza j. T.-Mică; 21. Decel Ștefan, Gurarâului j. Sibiu; 22. Muntean Zosim, Boztaș j. T.-Mică; 23. Totoian Iosif, Obreja j. Alba; 24. Ungurean Ioachim, Beșineu j. T.-Mică; 25. Ursu Teodor, Turdașul Român j. Alba; 26. Vezan Victor, Sânmiclăuș j. T.-Mică; 27. Cernica Dumitru, Calvasăr j. T.-Mare; 28. Cristian Iosif, preot unit în Săsăuș j. Sibiu.

Un obuz omoară 2 copii și rănește o femeie. Sunt dese cazurile de nenorociri întâmplătoare cu obuze și alte materiale explozibile găsite de copii și săteni pe câmp. În zilele acestei săptămâni s'a petrecut încă un caz în Bucovina. Băiatul Ioan Onișovschi de 10 ani și sora lui Trandafira Onișovschi de 11 ani, din comuna Barla, au aflat pe câmpul din apropierea satului un obuz de calibru mare. Jucându-se cu el și voind să-l demonstreză au lovit cu o piatră focosul (mechanismul de aprindere). Obuzul făcând explozie a prefăcut în bucăți de carne pe micii copilași, iar pe o bunică a lor, care se afla în apropierea lor în momentul exploziei, au rănit-o foarte grav. Sunt puține speranțe că femela rănită va mai scăpa cu viață, cu toate îngrijirile date de medici. Se cercetează din partea autorităților spre a se constata că obuzul a rămas de pe vremea războiului, sau dela vre-o manevră, sau l-a aruncat cineva.

Prinderea unor falsificatori de bani. Plutonier majorul Petre Ecobici, șeful secției de jandarmi din Făget și jandarmul Plutonier Teodor Farcaș, au reușit să prindă zilele acestea pe țiganul Cărpaci Grancea din comuna Birchiș, care împreună cu Ioan Belu, Tanase Belu, Ion Florescu și Nicolae Chiricescu din comuna Povărgina se ocupau de câțiva timp cu falsificarea banilor, monede de câte 20 și 10 lei. Descoperirea s'a făcut așa că săteanul Nicolae Chiricescu s'a dus la prăvălia comerciantului Nicolae Gherghina și a cumpărat ceva și i-a dat o monedă falsă de 20 lei. Comerciantul a văzut numai decât că aceasta este falsă și imediat a înștiințat jandarmii. Luat de scurt el a spus și pe ceilalți falsificatori și așa toți au fost prinși de jandarmi. Ei și-au recunoscut greșala. Jandarmii au găsit și tiparele cu cari făceau banii. Toți au fost înaintați judecătii.

Foamete în Ucraina. În sudul Rusiei domnește foametea. Chiar și în cele mai bogate ținuturi ale Ucrainei și Volgei de jos, nu se poate cumpăra o pâine întreagă, ci numai bucăți. Prețul pâinii este foarte ridicat și populația flămâzită plătește bucata de pâine cu

o rublă. Din pricina foametei pe întreg teritoriul Ucrainei au început să bătute boalele ca tifosul și alte boale de stomac. În câteva districte, sate întregi sunt cuprinse de boale și populația începe să fie rărită din cauza morții provocată de boli. Numai orașele Moscova și Leningradul sunt bine aprovizionate cu alimente de către autoritățile sovietice, din motive politice, și populația a început să se scurgă spre aceste orașe. Dar autoritățile au oprit populația de a se mai refugia în sus zisele orașe nedându-le bilete de tren. În multe orașe și sate au izbucnit greve, cari dau de lucru autorităților sovietice. Insemnăturile încă nu s'au făcut cum trebuia, așa încât recolta chiar dacă va fi bună, populația nu va scăpa de foamete.

Penele

Dacă am strânge și am folosi toate penele galițelor din țară, am avea 6 milioane și jumătate kilograme pene de găină, 1 milion 700 de mii kilograme pene de găscă tăiate, 600 de mii kilograme pene de găscă albe jumătate pentru puf, 1 milion 400 mii kilograme pene de rață, 600 mii kilograme pene de curcă. Toate acestea pene prețuesc 864 milioane lei.

MAI NOU

Se plătesc salariile pe Mai și Iunie

Guvernul cel nou, în fruntea căruia se află d. Alexandru Valda-Voevod, face o mare bucurie tuturor celor necăjiți și îndurerați: plătește salariile pe Mai și Iunie. Faptul acesta va aduce o mare ușurare în țară căci plătinându-se salariile funcționarilor iarăș vor începe să umble banii și vor ajunge la ei și cei cari au negoaje sau produse de vânzare.

Altă hotărâre mult grăitoare: dintr-o funcționari cei din urmă cari își vor lua plățile vor fi înșiși miniștrii, ca să nu se mai poată zice, că cei mari se îndoapă întâi și numai din ce rămâne pică săracilor. Pe viitor cei mici întâi, apoi cei cu slujbe înalte.

Privitor la conversiune aflăm din declarațiile membrilor guvernului că partidul național-țărănesc nu vrea să strice conversiunea, ci numai să o facă mai dreaptă pentru toată suflarea necăjită.

Fostul cancelar Dr. Seipel al Austriei greu bolnav

Ziarele aduc știrea că pâr. Dr. Seipel prof. de teologie la universitatea din Viena și fost cancelar al Austriei, este greu bolnav. Dăm aici fotografia acestui mare om de stat al Austriei, pe care și Sfântul Părinte dela Roma l-a distins cu titlul de prelat papal.

Din țara lui Antihrist

De patru zile numai a pus piciorul pe pământul Basarabiei bătrânul de 64 ani Maxim Bălan din comuna Pârta, raionul Tiraspol. E în al șaptelea cer, că poate mânca pâine și carne și lapte și ouă și brânză și smântână. Picioarele și fața ce-i erau umflate din pricina foamei, a bătailor și schingiuirilor, încep să se desumfle. A fost om cu stare și bun gospodar. N'a vrut să intre în colectiv, de aceea a suferit pe rând închisori, întâi de 9 luni, apoi de 7 luni, de 4 și de 2 luni. Baba și copiii sunt trecuți la noi de anul trecut. Acum a venit și el, căci n'a mai putut răbda foamea, frigul, lanțurile, bătaile și boala.

Și ne povestește grozăviile vieții din raiul sovietic rus. Norodul moare de foame, n'au altceva de mâncat decât burueni strânse de pe câmp și de lângă garduri și fierțe în apă, fără pâine, uneori numai cu o bucătică de mămăligă mușegăită și aprinsă, de mălai sau sămânță de păring. Poporul hămăsit cere degeaba dela selsoviet (cum e primarul pe la noi) hrană, zile de rând. Nu este de unde, căci magaziiile din sate sunt goale, tot fiind dus la oraș. Sute de gospodari năcăjiți și infuriați voesc să sară asupra selsovietului, ca să-i zdrobească, dar oamenii din G. P. U. sosesc îndată cu puști și mitraliere și-i împrăștie, îi împușcă, îi prind și-i trimit în Siberia.

Nu se găsește nimic de cumpărare și vânzare. Pe ascuns doar se poate, rar și scump, cumpăra câteva kgr. mălai încins, muced, pentru mămăligă (din cel ascuns anii trecuți în pământ), haine, încălțăminte nu se văd. Oamenii umblă rușiți, desculți. Un pud (16 kgr.) de păpușoi costă 200 ruble și nu se poate găsi la un loc, ci cumpărând câte 1—2 kgr.

Colectivizarea merge tot mai prost. Cam trei părți din patru, oamenii au ieșit din colectiv. Stăpânirea vrea să dea înapoi grădinile, livezile, dar sătenii nu voesc să le primească, fiindcă știu că rodul le va fi luat cu sila și fără plată de către stăpânirea sovietică. Satele se pustiesc. Lumea fuge care unde poate. Într'un sat de 800 familii nu se găsesc decât 30 capete de vite, 20 perechi cai, câte 1—2—3 găini la câte un fost gospodar, care însă nu are dreptul să mănânce ouăle sau carnea găinilor, căci trebuie date sovietelor. În sate nu mai sunt câini, nici mățe, căci parte au pierit de foame, parte au fost împușcate de stăpânire, ca să nu trebuiesc a li-se da hrană. În multe sate nu se aude nici cântecul cocoșului, căci nu-s nici găini, nici cocoși, nici alte păsări de curte. Nu-s nici porci, nici altă vietate de casă. Până și soarecii fug din sat.

Încă și acum se sămăna porumb. Cu sapa. Stăpânirea scoate pe oameni în grupuri, îi silitește să facă cuiburi în care astupă 1—2 grăunte de păpușoi. Că nu sunt vite pentru arat, nici mașini (tractoare). Porumbul semănat mai devreme e de vre-o palmă crescut, iar buruenile ce-l copleșesc sunt până la genunchi. Nimeni nu plivește, nici sămânța nu se găsește, decât de cea mușegăită, aprinsă și coastă 100—120 ruble pudul (16 kgr.) iar pârângul 60—70 ruble. Oamenii nu pot ridica nici sapa, căci sunt așa de slăbiți, hămășiți și umflați la trup, încât după ce dau de 5—6 ori cu sapa, cad la pământ, de unde nu-l scoală decât baioneta și bătaia. Dar iar cade, iar e sculat cu întepături. Și așa merge toată ziua.

Drumurile de țară aproape că nu se mai cunosc, de oarece nu sunt umblate, nefiind vite, boi, cai, căruțe. Doar câte o cărușă, printre buruenile ce stăpânesc drumul, se mai vede. Toată lumea umblă pe jos, prăvălind cărarea cu trupurile celor cari fug, or

și caută la zeci de km. o bucată de mămăligă mușegăită.

„Vrem să trăim cu România”, acesta e strigătul norodului din întreaga Ucraina. Și-l spun oamarii răspicat autorităților sovietice, dela cari cer hrana și capătă baioneta în burtă, pat de pușcă în cap, gloanțe în spate, pușcărie și Siberie.

Până și vechii partizani cer anexarea la România. Cei cari la începutul revoluției s'au dat cu bolșevicii ca să lupte contra capitaliștilor și apoi contra țăranilor Kulaci, (cu stare), acuma se bat cu autoritățile sovietice, cu G. U. P. și cer să fie dați la România, ca astfel să-și poștiască păcatele. Ei spun în gura mare: — „Dacă noi am făcut rău celorlalți (celor omoriți, celor întemnițați, celor trimiși în Siberia, celor împușcați pe Nistru, etc.), bărâmi copiii noștri să-le fie bine. Dați-ne la România, că ne-am săturat de raiul vostru mincinos. Că voi nu sunteți stăpâni. Voi sunteți căldăi. Sunteți antihriști”.

Numai o zi de n'ar fi paza G. P. U. pe Nistru, toată Ucraina ar fugi în România, — spunea moșneagul refugiat.

Cei cari fug din România în Rusia o pătesc rău: Fiind iarna asta în închisoarea din Tiraspol — povestește moș Maxim Balan — am stat de vorbă cu niște evreice fugite din Basarabia, când măturam ograda închisorii, ori când le duceam apă și borș. Ele la început, când au văzut și mirosit mâncarea sovietică, au stăhit de greață, li era searbă, dar cu înțetul foamea le-a silit să imbuce din hrana raiului bolșevic, pe care au dorit-o atâta, până ce amu aveau fericirea să o guste. Și spuneau ele necăjite: — „bată-i Dumnezeu să-i bată de bolșevici, cum ne-au mai amăgit. Am fugit din rai și am intrat în iad. Am lepădat pâinea bună, hrană bună, viață bună, liniște și libertate”.

Am dat în închisoare și de doi flăcăi din com. Ustia fugiți astă iarnă pe ghiță. Mereu mă întrebam dacă le dă drumul să se întoarcă înapoi în Basarabia. Mereu plângeau și se loveau cu pumnii în capul lor sec. Lor le dă pâine mai bună, despre care ei spuneau că: *la noi în Basarabia asta-i gunoi nu-i pâine*”.

Pe toți cei ce fug din Basarabia în Rusia, după ce-i țin câte 2 până la 8 luni închisoare, îi trimit în Siberia la muncă.

Cum pedepsește Dumnezeu pe bolșevici se poate vedea din întâmplarea lui Colea Cernov, de fel din com. Plosca, ajuns ajutor al comandantului pușcăriei din Tiraspol. Acesta și-a luat însărcinarea stricării bisericii din acel oraș în 1931. În ziua aceea au seos din oraș 900 familii, toți erau legați cu mâinile la spate și cu porunca de a fi împușcați cei cari se vor uita înapoi. Cu câțva vreme înainte acest Cernov pusese pe mal, în apa Nistrului, lațuri ca să prindă pe moldovenii, cari ar trece în Basarabia. După ce dărâma biserica, s'a dus să se scalde, dar a uitat unde suat puse lațurile, așa c'a fost prins el singur în laț și s'a înecat.

Pușcăriile sunt pline de moldoveni. Toți cei cari au neamuri fugite din sat sunt vârați în pușcărie, unde îi schingiuesc ca să spună unde sunt cei fugiți. Li-se pune revolverul în gură, ușori chiar îl sloboade și omoară pe cel întrebant. Pe cei mai mulți îi leagă cu lanțuri de mâini și de picioare și-i bate până se umflă. Așa de pildă o pătit Zaharia Tochin, cel mai bun gospodar din Coșnița, care avea și moară de foc. A fost schingiuit, bătut până s'a umflat. Când au vrut să-i mai ia lanțurile dela mână, au încercat zadarnic, fiindcă pielea umflată acoperise lanțurile. Și de aceea l-au

împușcat și l-au dus cu „ciornăi baromică” (automobil de dus morții).

Când cei întemnițați sunt trimiși în Siberia, sunt legați toți cu lanțuri cu mâinile la spate. Apoi sunt duși de G. P. U., la gara cea mai apropiată, unde până să-i urce în vagoane de vite, sunt puși să stea în genunchi cu capul plecat ca să nu vorbească cu nimeni, nici semne să facă cuiva. Sunt îndesați în vagoane, apoi câte o sută de vagoane sunt pornite de trei mașini. Trenul acesta nu se oprește până în Siberia, decât numai pentru a schimba mașinile, ceace se face nu în gări ci în câmp. Pe fiecare vagon e scris că oamenii se duc de bunăvoie în Siberia la munca colectivă.

*

Asta e o bucătică din povestea moșului Zaharia Bălan, refugiat de 4 zile din raiul bolșevic. Sărmanul, a stat ascuns în smârcurile și bălțile Nistrului trei nopți și două zile nemâncat, în apă și glod, până ce a putut trece la noi. Văzând în sat siacul (pătula) cu porumb, n'a vrut să creadă că e porumb, până n'a pus mâna pe știuleți.

Acum crede și mulțumește lui Dumnezeu, că a venit la noi, unde și-a găsit fiul și baba, trecuți încă astă iarnă.

„Cuvânt Moldovenesc”

Puterea soarelui

Într'o zi senină, în amiază, soarele împrăștie de 465 ori mai multă lumină, decât luna plină. Soarele dă pământului într'o zi senină la amiază, aproape de 120 milioane ori mai multă lumină decât dau toate stelele de pe cer într'o noapte senină.

E. B. — Poezia „În noapte” pe care ne-ați trimis-o, nu se poate publica. Nu atinge măsura. Cuprinde frânturi de gânduri din poezii cunoscute ca Coșbuc, Goga și alții. Căutați să vă inspirați din însăși viața și nu din amintiri de cărți citite.

Redactor: IULIU MAIOR.

Casă de vânzare

In Sântul-Neculae (Sânmiclăuș jud. Târnava Mică:

Se vinde din mână liberă o casă cu 4 încăperi, pivniță și grajd, încunjurată cu 3 jugăre de grădină cu pomi roditori. Primesc libel de depunere Bancă Albina.

(3—3) 70

EMIL OLTEAN, Blaj

RECLAMA este sufletul comerțului